

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 483/2024
18.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Дубравке Дамјановић, Мирољуба Томића и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Машом Денић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога у саизвршилаштву из члана 246. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика и др., одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Драгана Чолића и адвоката Бошка Арсенијевића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду К 97/20 од 25.04.2023.године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 585/23 од 21.11.2023. године, у седници већа одржаној дана 18.04.2024.године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

I ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Драгана Чолића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду К 97/20 од 25.04.2023.године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 585/23 од 21.11.2023. године.

II ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољен захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Бошка Арсенијевића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду К 97/20 од 25.04.2023.године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 585/23 од 21.11.2023. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду К 97/20 од 25.04.2023.године, окривљени АА и ББ оглашени су кривим због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога у саизвршилаштву из члана 246. став 2. у вези члана 33.КЗ, за које су осуђени и то окр: АА на казну затвора у трајању од две године, а окр. ББ на казну затвора у трајању од једне године и шест месеци, у коју казну му је урачунато време проведено у притвору од 30.09.2019. године до 29.10.2020. године, док је окр.ВВ оглашен кривим због извршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1.КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од три године, у коју казну му је урачунато време проведено у

притвору од 30.09.2019. године до 29.10.2020. године, као и од 18.09.2021.године до 25.04.2023. године.

Од окривљених је, на основу члана 246. став 7. ЗКП, одузето 21 биљка канабиса тзв. марихуане висине од 190 до 210 цм, које ће након правноснажности пресуде бити уништене. Поред тога, окривљени су обавезани да плате трошкове кривичног поступка у износима наведеним у изреци пресуде, као и судског паушала у износу од по 30.000,00 динара.

Истом пресудом, окривљени ВВ је, на основу одредбе члана 423. став 1. тачка 2) ЗКП, ослобођен од оптужбе за кривично дело недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. КЗ. Поред тога, од окривљеног је одузето оружје и муниција наведено у изреци пресуде, које ће након правноснажности пресуде бити предато ПУ Нови Сад. Истом пресудом, у односу на кривично дело у односу на које је окривљени ВВ ослобођен од оптужбе, одређено је да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 585/23 од 21.11.2023. године, делимичним усвајањем жалбе браниоца окривљеног ВВ, преиначена је пресуда Вишег суда у Новом Саду К 97/20 од 25.04.2023.године у погледу правне оцене кривичног дела и одлуке о кривичној санкцији у односу на окр.ВВ, тако што Апелациони суд у Новом Саду радњу окривљеног ВВ која се односи на опојну дрогу квалификује као кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 6. у вези става 1. КЗ и окр. ВВ за наведено кривично дело осуђује на казну затвора у трајању од две године и осам месеци, док у преосталом делу жалбу браниоца окривљеног ВВ, као и жалбе ВЈТ у Новом Саду, као и бранилаца окривљених АА и ББ и ћерке окривљеног АА одбија као неосноване и првостепену пресуду, у непреиначеном делу, потврђује.

Против наведених правноснажних пресуда, захтеве за заштиту законитости поднели су:

- бранилац окривљеног АА, адвокат Драган Чолић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1), 2) и 3) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, да укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном суду и сходно члану 488. став 3. ЗКП прекине или одложи извршење пресуда или да преиначи побијане одлуке у делу одлуке о кривичној санкцији.

- бранилац окривљеног АА, адвокат Бошко Арсенијевић, због повреда закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП у вези члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП у вези члана 15. и 16. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев као основан, да укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа која је одржана без обавештења Врховног јавног тужиоца и

бранилаца окривљеног, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих су захтеви за заштиту законитости поднети те је након оцене навода захтева, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Драгана Чолића је неоснован, док је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Бошка Арсенијевића недозвољен.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тач. 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА, адвокат Драган Чолић у захтеву за заштиту законитости истиче да се правноснажне пресуде заснивају на доказу на коме се по одредбама Законика о кривичном поступку не могу заснивати и то на записнику о саслушању окривљеног ББ у својству осумњиченог у ПУ Нови Сад од 30.09.2019. године. Као разлог незаконитости тог доказа бранилац окривљеног наводи да је записник сачињен супротно одредби члана 85. став 3. ЗКП, јер из његове садржине произлази да су полицијски службеници пропустили да приликом првог саслушања поуче окривљеног о његовим правима на ангажовање браниоца по свом избору уз упозорење да ће му ако не изабере браниоца у случају обавезне одбране, бити постављен бранилац по службеној дужности, па је записник са овим недостацима, требало издвојити из списка предмета и на овако датом исказу окривљеног не може се заснивати пресуда.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, по оцени Врховног суда, не могу се прихватити као основани.

Основано се у захтеву за заштиту законитости указује да је записник о саслушању осумњиченог ББ сачињен у смислу члана 289. став 4. ЗКП, уколико осумњичени није упозорен и није се изјаснио у смислу члана 85. став 3. ЗКП, у начелу незаконит доказ на коме се у смислу члана 85. став 5. ЗКП пресуда не може заснивати. Међутим, по правном схватању Врховног суда у сваком конкретном случају треба проценити да ли упозорење дато окривљеном и његово изјашњење о присуству браниоца испуњава стандард упозорења који одговара условима из члана 85. став 3. ЗКП, а имајући при том у виду и ставове Европског суда за људска права, у предмету Алмаши против Србије од 08.10.2019. године, број представке 21388/15. Европски суд за људска права је изнео закључак да, без обзира на ситуацију да нема изричите изјаве окривљеног о томе да ли жели да лично ангажује браниоца, окривљени је сарадњом са браниоцем по службеној дужности, спремношћу да да изјаву у његовом присуству и одсуством било каквих примедби у вези са тим питањем, јасно показао да је прихватио постављање браниоца по службеној дужности, те се не може закључити да је окривљени био ограничен у слободном избору браниоца, па тиме и није била угрожена правичност кривичног поступка у целини.

Из записника о саслушању окривљеног у конкретном случају сачињеног дана 30.09.2019. године пред ПУ Нови Сад, произлази да је окривљени ББ, чије је саслушање у смислу члана 289. став 3. ЗКП јавни тужилац поверио полицији, пре давања исказа поучен о својим правима из члана 68. став 1. ЗКП (права окривљеног),

да је његовом саслушању присуствовао бранилац по службеној дужности – адвокат Сања Кнежевић, са којом је претходно обавио поверљив разговор у трајању од двадесет минута, који је надзиран само гледањем, након чега се окривљени изјаснио да жели да изнесе своју одбрану и одговара на постављена питања. Оно што је посебно важно је да је у записнику констатовано да је окривљени изричито тражио да му се обезбеди бранилац по службеној дужности јер нема свог адвоката, а записник о саслушању је потписан од стране окривљеног и браниоца по службеној дужности без примедби. Након тога, приликом саслушања на главном претресу окривљени се користио својим правом да не износи одбрану.

По оцени Врховног суда, наведена упозорења дата окривљеном ББ од стране органа поступка, његово изјашњење да жели браниоца по службеној дужности, као и прихватање браниоца по службеној дужности у конкретном случају, у свему испуњавају стандарде прописане чланом 85. став 3. ЗКП, због чега записник ПУ за град Нови Сад, од 30.09.2019. године, о саслушању окривљеног ББ и одбрана окривљеног констатована на овом записнику представљају законите доказе, тако да се као неосновани оцењују супротни наводи браниоца окривљеног којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тач. 1) ЗКП.

Поред тога у захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног АА, адвокат Драган Чолић истиче повреду закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП и истакнуте повреде образлаже оценом доказа и чињеничних утврђења током кривичног поступка. Бранилац истиче да није утврђено власништво на парцелама на којима је пронађена марихуана, да су нетачне чињенице наведене у записнику о увиђају у погледу висине стабљика марихуане, те даје сопствено тумачење одбране ББ и оспорава чињенична утврђења у погледу испитиваних узорака биљака које су узете са лица места и довођења истих у везу са окр.АА. Међутим, полемишући са чињеничним стањем утврђеним у побијаним правноснажним пресудама и изношењем оцене доказа и закључака, који су супротни оцени, чињеничним утврђенима и закључцима нижестепених судова, бранилац заправо указује на погрешно или непотпуно утврђено чињенично стање, односно на повреду закона из члана 440. ЗКП, која није прописана чланом 485. став 4. ЗКП, као дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости.

Поред тога бранилац окривљеног АА, адвокат Драган Чолић истиче повреду из члана 439. тачка 3) ЗКП, која у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП представља законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости. Међутим, у образложењу захтева, бранилац наводи околности које суд узима у обзир приликом одмеравања казне окривљеном, односно чињенице које утичу на то да казна буде већа или мања, у смислу члана 441. став 1. ЗКП.

Имајући у виду да повреде закона из члана 440. ЗКП и члана 441. став 1. ЗКП, не представљају законске разлоге у оквиру повреда побројаних у члану 485. став 4. ЗКП, због којих је подношење захтева за заштиту законитости дозвољено окривљеном преко браниоца, то се Врховни суд у оцену ових навода није упуштао.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Бошко Арсенијевић у захтеву за заштиту законитости нумерише битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, док из садржине захтева произилази став браниоца да се ради о повреди одредбе члана 37. став 2. ЗКП.

Бранилац окривљеног у захтеву наводи да је у доношењу пресуде Апелационог суда у Новом Саду Кж1 585/23 од 21.11.2023. године, којом је делимично преиначена првостепена пресуда К 97/20 од 25.04.2023. године, у односу на окр. ББ и одбијене жалбе бранилаца окр. ВВ и окр. АА, као председник већа, учествовала судија Ђурђина Бјелобаба, а као чланови већа, судије Зорана Париповић и Здравка Писарић, које су се морале изузети, јер су исте судије учествовале у доношењу решења Апелационог суда у Новом Саду Кж2 65/21 од 21.01.2021. године којим је уважена жалба ВЈТ у Новом Саду и укинута решење о издвајању доказа Вишег суда у Новом Саду К 97/20 од 29.10.2020.године. Сходно томе бранилац указује на постојање предубеђења, односно сумње у погледу непристрасности и објективности судија која су поступале у наведеном предмету по жалби, па су по ставу браниоца, морали бити изузети од даљег поступања у овом предмету. На овај начин, по налажењу Врховног суда, бранилац окривљеног АА, адвокат Бошко Арсенијевић, заправо указује на повреду члана 37. став 2. ЗКП, а која повреда не представља обавезан разлог за изузеће у смислу одредбе члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, а сама за себе не представља законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости, у смислу одредбе члана 485 став 4. ЗКП.

Одредбом члана 485. став 1. тач. 1) ЗКП прописано је да се захтев за заштиту законитости може поднети ако је правноснажном одлуком или одлуком у поступку који је претходио њеном доношењу повређен закон, док су ставом 4. наведеног члана прописани услови под којима окривљени, преко свог браниоца, може поднети захтев за заштиту законитости и то такстативним набрајањем повреда закона (члан 74., члан 438. став 1. тач. 1) и 4) и тач. 7) до 10) и став 2. тач. 1), члана 439. тач.1) до 3) и члана 441. став 3. и 4.), које могу бити учињене у првостепеном и поступку пред апелационим, односно другостепеним судом.

Имајући у виду да повреда закона из члана члана 37. став 2. ЗКП, као и повреде одредаба члана 15. став 2. и 4. ЗКП, као и члана 16. став 2. ЗКП, које бранилац окривљеног истиче у поднетом захтеву, не представљају законске разлоге у оквиру повреда побројаних у члану 485. став 4. ЗКП због којих је подношење захтева за заштиту законитости дозвољено окривљеном преко браниоца, то је захтев браниоца, адв. Бошка Арсенијевића, оцењен као недозвољен.

Из свих изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Драгана Чолића, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у ставу I изреке пресуде и захтев одбио као неоснован, а захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Бошка Арсенијевића је одбацио, на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП у вези члана 485. став 4. ЗКП и одлучио као у ставу II изреке пресуде.

Записничар-саветник
Маша Денић,с.р.

Председник већа-судија
Биљана Синановић,с.р.

За тачност отправка
Упрвитель писарнице
Марина Антонић